

DAWID KOSTECKI¹

Sprawozdanie z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Nowe kierunki i wyzwania w prawniczej komunikacji naukowej”: *Specyfika badań w naukach prawnych a punktacja czasopism*

W dniu 28 października 2024 r. w formie zdalnej odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Nowe kierunki i wyzwania w prawniczej komunikacji naukowej” pt. „Specyfika badań w naukach prawnych a punktacja czasopism”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Prawnicze Interdyscyplinarne Centrum Badawcze ALK oraz redakcję czasopisma „Krytyka Prawa. Niezależne Studia nad Prawem”. Patronat nad przedsięwzięciem naukowym objęło wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Otwarcia oraz przywitania gości dokonała Pani prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca, zwracając uwagę, że intencją organizatorów jest podjęcie dyskursu naukowego w przededniu ewaluacji czasopism naukowych. Następnie głos zabrał prof. ALK dr hab. Paweł Korzyński, prorektor ds. Badań Naukowych i Rozwoju Kady, który wyraził satysfakcję, że wielu specjalistów, prawników zdecydowało się podjąć debatę wokół istotnego aspektu działalności naukowej, jakim jest aktywność publikacyjna.

Gościem specjalnym konferencji był Minister Nauki Dariusz Wieczorek, który zwrócił uwagę na specyfikę ewaluacyjną poszczególnych dziedzin nauki. Minister podkreślił, że parametryzacja czasopism została powierzona Komisji Ewaluacji Nauki, zaś w przypadku prawa należy mieć na uwadze zarówno krajowy, jak i globalny wymiar oddziaływania, związany z uczestnictwem myśli prawniczej w międzynarodowym obiegu naukowym. Minister zapewnił o pracach podjętych nad rozporządzeniem w sprawie ewaluacji działalności naukowej, które będą podlegać konsultacjom ze środowiskiem.

Pierwsza sesja, moderowana przez prof. ALK dr hab. Małgorzatę Skórzewską-Amberg, rozpoczęła się od referatu prof. dr hab. Dariusza Jemielińskiego (wiceprezesa PAN, ALK) zatytułowanego *Publikacje z nauk społecznych i humanistycznych: tracimy*

---

¹ Dr Dawid Kostecki – Akademia Leona Koźmińskiego (Polska); e-mail: dkostecki@kozminski.edu.pl; ORCID: 0000-0002-8132-997X.

czy zyskujemy walcząc o ekscjonalizm? Referent odniósł się do swoich doświadczeń ewaluacyjnych i wskazał na konieczność zapewnienia jak najlepszych warunków do uprawiania nauki na najwyższym poziomie. Zdaniem prof. Jemielniaka, należy zachować autonomię nauk prawnych czy filologii polskiej, uwzględniając zarazem konieczność upowszechniania wyników badań w języku angielskim. Kolejnym prelegentem był prof. dr hab. Fryderyk Zoll (UJ), który wystąpił z referatem pt. *System oceny czasopism naukowych a rola nauki prawa w kształtowaniu systemu prawa w kulturze prawa kontynentalnego*. Motywem przewodnim prezentacji Pana Profesora było wymagowane Państwo Rurytania, które posłużyło za *exemplum* do omówienia patologii publikacyjnych oraz tworzenia pseudonauki. Ostatnim referentem w pierwszej sesji był prof. dr Adam Czarnota (Graduate School of Law w Rydze), którego wystąpienie zatytułowane było *Zanikająca autonomia nauk społecznych. Kilka refleksji o agencjach grantowych i tożsamości prawnoznawstwa*. Profesor Czarnota zwrócił uwagę na wpływ mód naukowych i specyfiki pól badawczych w kontekście kryteriów oceny w programach agencji grantowych.

W dyskusji poruszono wątki związane z wyborem modelu profilowania kariery naukowej, sposobu wyłaniania kierowników katedr, kwestii dyferencjacji w zakresie sposobu oceny nauk prawnych i nauk o prawie, a także pytaniem o relację oceny eksperckiej do oceny parametrycznej w ewaluacji czasopism prawniczych.

Druga sesja była prowadzona przez prof. ALK dr. hab. Waldemara Hoffa. Jako pierwszy głos zabrał prof. UO dr hab. Piotr Stec, który wygłosił referat pt. *Pozycja polskiej nauki prawa. Próba analizy bibliometrycznej*. Prelegent dokonał agregacji danych bibliometrycznych czasopism prawniczych w skali globalnej, europejskiej, a także w odniesieniu do czasopism z zakresu nauk społecznych innych niż prawo. Następnym prelegentem była prof. ALK dr hab. Małgorzata Skórzewska-Amberg, która w referacie *Ewaluacja nauki i jakości studiów prawniczych – kilka uwag o rozwiązaniach szwedzkich*, podjęła problematykę komparatystyczną. Zdaniem prelegentki model szwedzki jest jednym z bardzo efektywnych w skali europejskiej i może być inspiracją dla rodzimego systemu ewaluacyjnego. Następnie głos zabrała Anna Goryńska, redaktor naczelna Wydawnictwa ALK, sekretarz redakcji „Krytyki Prawa”, która postawiła następujący problem: *Umiędzynarodowienie czasopisma prawniczego – szansa czy zagrożenie?* Pani redaktor zwróciła uwagę na ryzyka związane z publikowaniem artykułów zagranicznych, również w kontekście parametryzacji czasopism.

Jako kolejny głos zabrał prof. UMCS dr hab. Jarosław Kostrubiec, dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS, który przybliżył zagadnienie: *Modele ewaluacji czasopism naukowych w państwach Grupy Wyszehradzkiej*. Prelegent podkreślił, że Słowacja, Czechy i Węgry mają swoją specyfikę ewaluacji czasopism. Spośród omawianych szczególnie interesująca okazała się regulacja węgierska, która wprowadza dychotomię między krajowymi periodykami naukowymi a zagranicznymi czaso-

pismami. W węgierskim modelu dominująca jest ocena bibliometryczna, która jednak w 15% może być skorygowana przez ocenę ekspercką. Jako ostatnia w panelu wystąpiła Klaudia Szawłowska, dyrektor Działu Publikacji Periodycznych Wydawnictwa Wolters Kluwer Polska, która zaprezentowała temat: *Czasopisma naukowe w praktyce komercyjnego wydawcy*. Pani dyrektor wspomniała o wyzwaniach wydawniczych związanych z rozwojem sztucznej inteligencji oraz *data mining*.

Po zakończonej drugiej sesji odbyła się dyskusja, która ogniskowała się wokół wpływu badań naukowych w modelu szwedzkim na realizację III filaru uniwersytetu – współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, trendu związanego z przeliczaniem części kosztów na autorów, tak aby zapewnić płynność finansową wydawnictw czy wykorzystania narzędzi AI do analizy bibliometrycznej.

Podsumowania konferencji dokonała prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca, podkreślając, że wnioski z konferencji zostaną przekazane do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego; w szczególności potrzebne jest uwzględnienie specyfiki nauk prawnych w procesie ewaluacji, oraz wskazując, potrzebę uwzględnienia specyfiki nauk prawnych w procesie ewaluacji. Jednocześnie Pani Profesor podziękowała wszystkim uczestnikom spotkania i zachęciła do składania artykułów do „Krytyki Prawa” poświęconych zagadnieniom poruszonym podczas konferencji. W przypadku dużego zainteresowania środowiska naukowego planowane jest wydanie specjalnego tomu.